

**Ordonanță de urgență
pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a
gazelor naturale nr.123/2012 și pentru completarea Legii nr.220/2008 privind stabilirea sistemului
de promovare a producerii energiei din surse regenerabile**

Luând în considerare că prin Pactul Ecologic European Uniunea Europeană s-a angajat să realizeze decarbonizarea economiei europene, iar integrarea surselor intermitente și variabile de energie regenerabilă, precum energia eoliană și solară, necesită o flexibilitate mai mare în ceea ce privește cererea și oferta pentru a stabiliza Sistemul Electroenergetic Național, a asigura siguranța aprovizionării, a preveni fluctuațiile extreme ale prețurilor și a menține un preț accesibil al energiei,

Având în vedere că stocarea energiei pe termen scurt și stocarea sezonieră pe mai multe luni reprezintă un deziderat care asigură o flexibilitate sporită sistemului electroenergetic, iar aceasta poate contribui în mod esențial la reducerea diferenței dintre valorile extreme ale prețurilor la energia electrică,

Întrucât modificarea și completarea cadrului de reglementare primar pentru realizarea unor unități de stocare a energiei electrice, în acord cu prevederile Directivei (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie și de modificare a Directivei 2012/27/UE și Regulamentul (UE) 2019/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică, a devenit absolut necesară în contextul actual în care sunt menținute o serie de măsuri de sprijin pentru consumatorii finali de energie electrică până la 31 martie 2025,

Ținând cont de faptul prin PNRR, Componenta C6.Energie, este sprijinită atingerea țintelor asumate prin PNIESC, respectiv instalarea a 950 MW în centrale eoliene și fotovoltaice până la 30 iunie 2024, înlocuirea centralelor care folosesc cărbunele drept combustibil cu centrale pe gaze sau gaze obținute din surse regenerabile, cu o capacitate de 1.300 MW până în anul 2025 și instalarea de capacități de stocare a energiei electrice cu o putere totală de 240 MW și 480 MW până la sfârșitul anului 2025. Văzând că amânarea acestor măsuri ar expune România la riscuri semnificative în privința aprovizionării cu energie, ar genera costuri suplimentare pentru consumatori și ar împiedica atingerea obiectivelor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, care prevede instalarea de capacități de stocare de 240 MW și 480 MW până la sfârșitul anului 2025, precum și înlocuirea capacităților pe cărbune cu centrale pe gaze și surse regenerabile,

Văzând că întârzierea implementării acestor măsuri ar duce la pierderi economice semnificative, ar descuraja investițiile în sectorul energetic și ar afecta obiectivele de securitate energetică și de sustenabilitate ale României, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung,

Având în vedere necesitatea urgentă de a reglementa clar cadrul legislativ pentru a evita situațiile de dublă taxare a energiei stocate, atât la momentul stocării, cât și la momentul reintroducerii acesteia în Sistemul Energetic Național, și ținând cont de faptul că acest aspect reprezintă un impediment major în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice, esențiale pentru echilibrarea cererii și ofertei pe piața de energie,

Luând în considerare impactul negativ pe care dublarea acestor costuri îl are asupra investițiilor în infrastructura de stocare a energiei și asupra viabilității financiare a proiectelor de stocare, în contextul în care flexibilitatea sistemului energetic depinde în mod critic de dezvoltarea acestor capacități,

Ținând cont de reglementările europene în domeniu, care urmăresc eliminarea dublei taxări și stimularea tehnologiilor de stocare a energiei pentru a asigura tranziția către o economie cu emisii reduse de carbon, și de necesitatea alinierii legislației naționale la aceste norme,

Luând în considerare faptul că situația energetică actuală la nivel național și european impune adoptarea unor măsuri urgente pentru creșterea flexibilității și stabilității sistemului energetic, inclusiv prin dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice și utilizarea soluțiilor inovatoare de stocare sezonieră pe termen lung, aspect esențial pentru prevenirea dezechilibrelor dintre cerere și ofertă,

Ținând cont de urgența implementării măsurilor de modernizare și diversificare a surselor de energie prin instalarea de noi capacități de producție din surse regenerabile și prin dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice, care să permită echilibrarea Sistemului Energetic Național și să contribuie la atenuarea fluctuațiilor sezoniere de producție și consum de energie, inclusiv prin stocare sezonieră pe termen lung,

Luând în considerare contextul geopolitic actual, inclusiv tensiunile generate de războiul din Ucraina, care afectează stabilitatea și aprovizionarea cu energie la nivel regional și european, și care amplifică nevoia de reducere a dependenței de resursele energetice importate din afara Uniunii Europene, în special din Federația Rusă, precum și necesitatea consolidării securității energetice a României prin măsuri imediate,

Văzând că nereglementarea imediată a acestor măsuri ar putea duce la creșterea dependenței de importuri de energie, la creșterea vulnerabilității economiei românești și la periclitarea securității energetice naționale, precum și a stabilității economice generale, și având în vedere riscurile iminente generate de întârzierile în implementarea măsurilor de stocare a energiei și modernizare a infrastructurii energetice,

Întrucât elementele antemenționate vizează interesul public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Articolul I. – Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, după pct.58¹ se introduce un nou punct, pct.58², cu următorul cuprins:

”58². lucrare de interes public național - lucrările/ proiectele de construire, realizare, dezvoltare, modernizare, reabilitare, retehnologizare, operare, exploatare, de intervenție în caz de avarie, revizie sau reparație și de întreținere aferente producerii de energie electrică care face/fac obiectul proiectelor de importanță națională în domeniul energiei electrice;

2. La articolul 3, după pct.70 se introduce un nou punct, pct.70¹, cu următorul cuprins:

“**70¹. operator de servicii de stocare** – persoană fizică sau juridică care deține cu orice titlu o instalație de stocare, fie racordată exclusiv la rețeaua electrică de interes public, fie adăugată unei capacități de producere a energiei electrice, în vederea livrării ulterioare a energiei electrice în rețeaua electrică, pentru care energia electrică cu care este alimentată instalația de stocare nu reprezintă consum final de energie electrică, indiferent de modul de alimentare al acesteia, cu excepția energiei electrice care este livrată consumatorilor finali racordați prin linii directe la instalația de stocare;”

3. La articolul 3, după pct. 75¹ se introduce un nou punct, pct. 75², cu următorul cuprins:

”**75² . proiectele de importanță națională în domeniul energiei electrice** - proiectele în domeniul energiei electrice declarate ca fiind lucrări de interes public național prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Energiei și/sau a Secretariatului General al Guvernului; prin prezenta lege, acestea sunt considerate ca fiind de siguranță și securitate națională în sensul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, sunt considerate ca fiind de interes public național în sensul art. 476 alin. (1) lit e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare și sunt considerate ca fiind proiecte de interes național/importanță/securitate națională, pentru a căror realizare sunt permise scoaterea terenurilor din circuitul agricol în condițiile Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, după caz, scoaterea definitivă a terenurilor din fondul forestier național în condițiile art. 36 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare;”

4. La articolul 3, după pct. 97 se introduce un nou punct, pct. 97¹, cu următorul cuprins:

”97¹. regim de pompaj - ansamblul de activități prin care se realizează transferul resursei de apă din rezervorul inferior în rezervorul superior al centralei hidroelectrice cu acumulare prin pompaj, denumită în continuare CHEAP, în vederea creării unei rezerve potențiale de energie;

5. La articolul 3, după pct.107 se introduce un nou punct, pct.107¹, cu următorul cuprins:

“**107¹. serviciu de stocare** – serviciu asigurat de un operator de servicii de stocare care deține cu orice titlu o instalație de stocare prin care energia electrică este preluată din rețea sau dintr-o capacitate de producere a energiei electrice și stocată pentru o perioadă limitată de timp, urmată de livrarea energiei electrice în rețeaua electrică din instalația de stocare;”

6. La articolul 65, după alin.(2¹) se introduc cinci noi alineate, alineatele (2²) - (2⁷), cu următorul cuprins:

“(2²) Pentru perioada în care, prin reglementări ANRE, se amână montarea de către operatorii de rețea a contoarelor pentru măsurarea energiei electrice produse, energia electrică produsă în centralele electrice fotovoltaice, altele decât cele care beneficiază de sistemul de promovare prin certificate verzi, se stabilește pe baza datelor stocate în inverter/invertoare, caz în care administratorul invertoarelor respective are obligația de a permite accesul operatorului de rețea la aceste date.

(2³) Operatorii de rețea au dreptul să folosească funcțiile inverterului de reglaj al tensiunii cu acceptul prosumatorilor contra unor forme de stimulare a acestora, precum plăți directe, reduceri de tarife etc, conform reglementărilor ANRE.”

(2⁴) Operatorii de rețea au dreptul de a verifica respectarea parametrilor tehnici de funcționare a invertoarelor cu informarea prealabilă a prosumatorilor.

(2⁵) Operatorii de rețea au dreptul să reducă puterea injectată în rețea la zero pe o perioadă de maxim 30 de zile în cazul în care identifică nerespectarea repetată a parametrilor de funcționare ai invertoarelor prevăzuți în reglementările ANRE și, simultan, transmiterea unei sesizări la ANRE împotriva operatorului economic atestat care a realizat punerea în funcțiune instalația de producere a energiei electrice.

(2⁶) Procesul de verificare a parametrilor invertoarelor, identificarea abaterilor, informarea prosumatorilor precum și perioada de reducere a puterii injectate se realizează conform reglementărilor ANRE,”

(2⁷) Operatorii de rețea au obligația auditării cibernetice anuale și periodice a invertoarelor și tuturor sistemelor și rețelelor informatice asociate centralelor electrice fotovoltaice, în condițiile stabilite prin ordin comun al președintelui ANRE și al directorului Directoratului Național de Securitate Cibernetică.

7. La articolul 3, pct.121 se modifică și va avea următorul cuprins:

“**121. stocare de energie** - procesul de transformare a energiei electrice într-o formă de energie care poate fi stocată în scopul amânării utilizării acesteia pentru un moment ulterior momentului generării și reconversia ulterioară a energiei respective în energie electrică în vederea utilizării acesteia în alt vector energetic sau în vederea livrării în rețelele de energie electrică;

8. După articolul 66², se introduc două noi articole, articolele, 66³ și 66⁴ care vor avea următorul cuprins:

Art. 66³ . Prin stocarea energiei electrice în instalațiile de stocare a energiei electrice, inclusiv în cazul funcționării în regim de pompaj a unei CHEAP, operatorul instalațiilor de stocare nu dobândește calitatea de consumator final pentru cantitatea de energie electrică consumată în scopul stocării și este exceptat de la plata tarifelor prevăzute la art. 75 alin. (1) pct. a) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv de la plata:

(i) tarifului pentru serviciul de transport, componenta de extragere a energiei electrice din rețea;

(ii) tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem; și

(iii) tarifului pentru serviciul de distribuție, indiferent de nivelul de tensiune.

Art. 66⁴.

(1) La solicitarea Ministerului Energiei, terenurile aparținând lacurilor de acumulare permanente a căror execuție a fost finanțată din fonduri alocate de la bugetul de stat, trec în administrarea acestuia, cu avizul autorității publice centrale în domeniul apelor, în scopul concesionării sau subconcesionării pentru dezvoltarea capacităților de stocare de energie, în conformitate cu prevederile stabilite prin reglementările aplicabile.

(2) Contractele de concesiune vor include și clauze care să asigure:

a) coordonarea regimului de exploatare pentru a respecta toate folosințele multiple ale acumulărilor, inclusiv irigațiile, apă potabilă, protecția împotriva inundațiilor, și alte folosințe, folosințe care vor fi reglementate de ANAR;

b) stabilirea responsabilităților financiare pentru întreținerea și modernizarea infrastructurii hidrologice, inclusiv partajarea costurilor între concesionar și administratorul existent;

- c) respectarea normelor europene și naționale privind protecția mediului și eficiența energetică.
- (3) Actualii administratori sau deținători vor colabora cu Ministerul Energiei pentru a asigura realizarea obiectivelor naționale de securitate energetică și tranziție verde, prin dezvoltarea capacităților de stocare de energie.
- (4) Cuantumul contribuției specifice de gospodărire a resursei de apă utilizate de către operatorii economici de tip CHEAP se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale în domeniul apelor, cu avizul Consiliului Concurenței.
- (5) Contractele de concesiune aflate în executare se pot modifica corespunzător, prin acordul părților, în acord cu prevederile prezentului articol.”

Articolul II. – Legea nr. 220/2008 privind stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 13.08.2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art.2, litera k) se modifică și va avea următorul cuprins:

“k) consumator final de energie electrică - persoana care utilizează energie electrică pentru consumul propriu, cu excepția consumului de energie electrică în procesele tehnologice de producere, stocare, transport și distribuție a energiei electrice;“

2. La art.2, litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

“i) consum final brut de energie electrică - cantitatea de energie electrică produsă, inclusiv consumul de energie electrică din sectorul de producere a energiei electrice, precum și pierderile de energie electrică din rețelele de transport și distribuție, excluzând producția de energie electrică produsă în centralele electrice cu acumulare prin pompaj din apa pompată anterior într-un rezervor superior la care se adaugă diferența dintre importul și exportul de energie electrică și excluzând energia preluată din rețea sau dintr-o capacitate de producere a energiei electrice și stocată pentru o perioadă limitată de timp, urmată de livrarea energiei electrice în rețeaua electrică din instalația de stocare;”

Articolul III. – În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, Administrația Națională "Apele Române" și Directoratul Național de Securitate Cibernetică emit reglementările secundare și terțiare incidente, în acord cu prevederile prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM – MINISTRU

Ion - Marcel CIOLACU

|